

Wyrok z dnia 20 września 2005 r.

III KRS 4/05

Krajowa Rada Sądownictwa nie jest zobowiązana do bezpośredniego wysłuchania sędziego w sprawie z wniosku o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego po ukończeniu 65 roku życia, jeżeli sędzia nie ustosunkował się do opinii sformułowanych w tej sprawie, chociaż miał odpowiednie możliwości.

Przewodniczący SSN Katarzyna Gonera, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 września 2005 r. sprawy z odwołania Antoniego R. od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa [...] z dnia 16 marca 2005 r. w przedmiocie odmowy wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego

o d d a l i ł odwołanie.

U z a s a d n i e

Uchwałą [...] z dnia 16 marca 2005 r. podjętą na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 100, poz. 1082 ze zm.) i art. 69 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) Krajowa Rada Sądownictwa nie wyraziła zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego przez Antoniego R. sędziego Sądu Okręgowego w K. W uzasadnieniu uchwały KRS stwierdziła, że z opinii Kolegium Sądu Okręgowego w K. wynika, iż poziom pracy sędziego (wydajność, stabilność orzeczeń, terminowość sporządzania uzasadnień) nie jest odpowiedni. W tej sytuacji KRS podzieliła negatywne stanowisko Kolegium Sądu Okręgowego w K. które niemal jednogłośnie sprzeciwiło się wnioskowi - i odmówiła zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego.

W odwołaniu sędzia Antoni R. wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania w celu przedłużenia okresu czynnej służby choćby o jeden rok. Odwołujący się zarzucił: 1) naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 69 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, przez niewłaściwe jego zastosowanie oraz art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez dowolne ustalenie okoliczności istotnych dla powzięcia decyzji co do zajmowania stanowiska sędziego po 65 roku życia; 2) naruszenie § 19 ust. 1, § 20 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 22 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 152, poz. 1725 ze zm.), przez brak uzyskania wyjaśnień od zainteresowanego co miało istotny wpływ na podjęcie zaskarżonej uchwały.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Po przedstawieniu Krajowej Radzie Sądownictwa wniosku sędziego Antoniego R. o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska wraz z negatywną opinią Kolegium Sądu Okręgowego w K. przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa zwrócił się do prezesa Sądu Okręgowego w K. o przedstawienie szczegółowych motywów tej opinii oraz o umożliwienie uczestnikowi postępowania ustosunkowania się do niej. W następstwie tych czynności Kolegium Sądu Okręgowego w K. na swym posiedzeniu z 5 stycznia 2005 r. podtrzymało negatywną opinię co do zasadności wniosku sędziego Antoniego R. W uzasadnieniu tej opinii wyrażono przekonanie o bezwzględnej uczciwości i wysokiej kulturze i osobistej życzliwości sędziego Antoniego R. dla innych. Natomiast w ocenie merytorycznych aspektów pracy na stanowisku sędziego (wydajność, zachowywanie wymaganej sprawności, w szczególności przy sporządzaniu uzasadnień orzeczeń) Kolegium Sądu Okręgowego w K. uznało, że Sędzia uzyskiwał „wyniki przeciętne, a w pewnych aspektach niesatysfakcjonujące”. Zauważono, że „powstrzymanie się od wytykań - uchybień w tym zakresie przez wizytatorów Sądu Okręgowego, w oparciu o art. 37 u.s.p. podyktowane było faktem, że jest to ostatni okres pracy Pana Sędziego przed odejściem w stan spoczynku”. W konkluzji tej opinii stwierdzono, że nie zachodzą okoliczności przemawiające za przedłużeniem pracy na stanowisku sędziego takie jak choćby wyróżniająca się zawodowa postawa osoby zainteresowanej.

Powyższą opinię Kolegium Sądu Okręgowego w K. Prezes Sądu Okręgowego w K. doręczył sędziemu Antoniemu R. w dniu 11 stycznia 2005 r. W piśmie przedstawiającym zaznaczono, że opinia ta została sporządzona „na wezwanie Krajowej Rady Sądownictwa”.

Do dnia podjęcia uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa sędzia Antoni R. nie zwracał się do Krajowej Rady Sądownictwa z jakimkolwiek własnym wystąpieniem w zakresie opinii Kolegium Sądu Okręgowego w K.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Najwyższy nie podzielił zarzutów odwołania, jakoby Krajowa Rada Sądownictwa podjęła zaskarżoną uchwałę nazbyt arbitralnie bez koniecznego uzyskania wyjaśnień zainteresowanego sędziego. Zastosowana w rozważanym wypadku przez Krajową Radę Sądownictwa jej kompetencja do wyrażania zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego po ukończeniu 65 roku życia ma charakter uznaniowy. Ukształtowanie tej właściwości bez ograniczenia jej warunkami (pomijając termin na złożenie wniosku i termin dopuszczalnego przedłużenia zajmowania stanowiska sędziego) wynika z ustrojowej pozycji Krajowej Rady Sądownictwa, której Konstytucja RP (por. art. 186 ust. 1) powierzyła stan na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Nie nasuwa zastrzeżeń określenie stanowiska Krajowej Rady Sądownictwa z uwzględnieniem opinii właściwych organów samorządu sędziowskiego, czemu odpowiadają dotyczące rozpatrywania i rozstrzygania wniosków o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego przepisy § 27-29 powołanego w odwołaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą.

W rozpatrywanej sprawie - jak to wyżej przedstawiono - Krajowa Rada Sądownictwa rozstrzygnęła o wniosku sędziego Antoniego R. zgodnie z opinią właściwego Kolegium Sądu Okręgowego w K. po odpowiednim spowodowaniu ażeby przedstawiona opinia zawierała wystarczające uzasadnienie, umożliwiające jej rzeczową weryfikację. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła podstawy opinii Kolegium Sądu Okręgowego, najogólniej biorąc sprowadzające się do zauważenia przeciętnego poziomu pracy sędziego Antoniego R. ze wskazaniem niektórych „niedociągnięć”, to - wbrew zarzutom odwołania - nie można uznać, że w ten sposób Krajowa Rada Sądownictwa naruszyła przysługujące jej uznanie. Nie ma też skarżący racji zarzucając dowolność podstaw zaskarżonej uchwały, skoro po pierwsze negatywna opinia Kolegium Sądu Okręgowego w K. jest faktem bezspornym, a opinia ta została pod-

jęta z zachowaniem właściwych form, po drugie, do określonych w jej uzasadnieniu przesłanek skarżący nie ustosunkował się w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa, pomimo stworzonych w tym celu przez określone wystąpienia Krajowej Rady Sądownictwa, odpowiednich możliwości. W toku postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa z wniosku sędziego Antoniego R. uzyskał on opinię w jego sprawie Kolegium Sądu Okręgowego w K., jednakże zaniechał przedstawienia Krajowej Radzie Sądownictwa swego stanowiska w kwestiach objętych tą opinią, nie przedstawiając w tym zakresie żadnych wniosków, np. w przedmiocie bezpośredniego wysłuchania. Wobec takiego, zależnego tylko od samego zainteresowanego, zaniechania ustosunkowania się do opinii właściwego organu samorządu sędziowskiego zainteresowany Sędzia nie ma racji uważając, że Krajowa Rada Sądownictwa złamała zasady procedury, bo celowe było uzyskanie wyjaśnień skarżącego. Z przepisów, na które powołuje się skarżący w odwołaniu, nie wynika bezwzględna konieczność bezpośredniego uzyskiwania wyjaśnień od sędziego, którego dotyczy rozpatrywana przez KRS sprawa. Przecież we wskazanym w odwołaniu § 19 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 22 grudnia 2001 r., *expressis verbis* określono, że „w uzasadnionych przypadkach na wniosek zespołu lub z własnej inicjatywy, Przewodniczący zaprasza celem odbycia rozmowy w siedzibie Rady, uczestnika postępowania, prezesa właściwego sądu, sędziego wizytatora lub innego sędziego”. Z kolei, wymienienie w § 20 ust. 1 powołanego rozporządzenia - między innymi - wyjaśnień uczestników postępowania jako podstaw uchwał KRS nie może być rozumiane jako wprowadzenie obligatoryjności uzyskiwania takich wyjaśnień. Ten ostatni przepis jest funkcjonalnie związany z przepisem poprzednim, w którym - jak to wyżej zacytowano - określa się szczególną formę składania wyjaśnień, między innymi, uczestników postępowania, którą stosuje się „w uzasadnionych przypadkach”. Argumentacja odwołującego się nie jest przekonująca, skoro - jak to już wyżej wskazano - nie złożył on swego stanowiska na piśmie ani nie wystąpił z jakimkolwiek oświadczeniem, czy wnioskiem, zmierzającym do przedstawienia Krajowej Radzie Sądownictwa stanowiska co do przesłanek opinii Kolegium Sądu Okręgowego w K.

Powyższe stanowisko składu orzekającego jest zbieżne z dotychczasową linią orzecniczą Sądu Najwyższego. W szczególności w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004 r., III KRS 1/04 (OSNP 2005 nr 2, poz. 29), Sąd Najwyższy sformułował tezę, że „w toku postępowania w sprawie z wniosku o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego po ukończeniu 65 roku życia należy umożliwić zainteresowa-

nemu sędziemu ustosunkowanie się do opinii sformułowanych w tej sprawie, zwłaszcza, gdy są dla niego niekorzystne.”

Biorąc powyższe pod uwagę, wobec bezzasadności zarzutów odwołania Sąd Najwyższy orzekł o jego oddaleniu.

=====